

Provincie Noord-Holland
College van Gedeputeerde Staten (GS)
Afschriften aan leden van Provinciale Staten, [REDACTED]
Bergen 11 januari 2023

Geachte voorzitter en leden van GS,

Allereerst wensen wij u een goed nieuw jaar!

Met deze brief willen wij (Fietzersbond, Fietsplatform, NTFU en ANWB) onze zorgen aan u overbrengen over de gevolgen van de duinengroei (en natuurplannen in bredere zin) voor fietspaden. Al tijden zijn wij in gesprek met uitvoerende organisaties als Staatsbosbeheer en PWN, maar zij verwijzen naar de provincie als eigenaar en beleidsmaker. Als organisaties verzoeken we u om komende natuurplannen en ook iedere ingreep expliciet te toetsen aan het belang van natuurvriendelijke vormen van recreatie. Concreet verzoeken wij u volwaardige, befietsbare alternatieven te ontwikkelen, omdat bestaande fietspaden niet meer te handhaven zijn door natuuropgaven.

Graag lichten wij dit toe.

Fietspaden en natuur kan samen, maar dreigt mis te gaan

Fietsen is gezond, prettig, en goed voor het klimaat. Veel mensen genieten per fiets van het prachtige landschap in bos en duin tussen Camperduin en Wijk aan Zee. Het fietspad door de duinen maakt onderdeel uit van de LF Kustroute, het Nederlandse deel van de EuroVelo 12 North Sea Cycle Route, en is zeer geliefd bij (internationale) fietsvakantiegangers. Tevens is het fietspad opgenomen in het regionale fietsknooppuntennetwerk.

Het netwerk van fietspaden is ook zeer belangrijk voor bewoners en bezoekers, maar ook alle ondernemers in onze dorpen, zoals verhuurders van fietsen, de winkeliers, de horeca en de verhuurders van accommodaties. Gelijktijdig vinden er zandverstuivingen plaats. Natuurbeheerders hebben deze opgewekt door bomenkap, helm weghalen en kerven graven. Met ernstige gevolgen voor de veiligheid en toegankelijkheid van fietsers (en wandelaars). Opdrachtgever van deze uitvoerende organisaties is de provincie, dit beleid is vastgelegd in natuur(beheer)plannen die aflopen in 2023.

Het gaat nu al mis bij de Blijdesteinseweg

Deze ingrepen hebben rampzalige gevolgen voor het fietsnetwerk. Een enorme zogeheten stuifduin bedreigt het fietspad Blijdesteinseweg tussen Bergen en Schoorl aan Zee. Ook het fietspad en de strandopgang Kattendel bij Bloemendaal is niet meer berijdbaar. Er worden nu plannen voorbereid voor verstuiving op andere plekken in ons duingebied, waardoor ook bij andere fietspaden zoals de Dr. Van Steijnweg, de Verspyckweg en de Woudweg ontoegankelijk dreigen te worden. Hierdoor wordt het netwerk van recreatieve fietsroutes gehalveerd. Nu hebben fietsers de keuze tussen 2 routes van noord naar zuid. Als één daarvan vervalt, halveert dit de kwaliteit; alle fietsers zouden op de ene overgebleven route worden gepropt, terwijl de hoeveelheid (recreatieve én utilitaire) fietsers almaar groeit. Het wordt dan filefietsen met ernstige gevolgen voor de fietsveiligheid.

Maar er liggen ook kansen

Dit is dé kans om te zorgen voor een toekomstbestendige duin met ruimte voor zowel de mens als natuur. Fietsers en wandelaars komen namelijk om van de natuur te genieten, naar het strand te gaan of om na werktijd met een kleine, groene omweg naar huis te rijden. Juist met een aantrekkelijk netwerk van fiets- en wandelroutes krijgen we ook meer mensen uit de auto, op de fiets. Met de bekende voordelen voor klimaat, natuur en stikstofvermindering

tot gevolg. Maar het zorgt ook voor het verbeteren van zowel de fysieke als mentale gezondheid van bewoners en omwonenden in de regio.

Bredere blik is nodig

De Provincie heeft eerder het stimuleren van fietstoerisme als doel geformuleerd in het beleidsplan "Perspectief Fiets", aangenomen in 2019. Huidige beheersplannen en een mogelijke verlenging ervan zijn hiermee in tegenspraak. Ook wij als organisaties willen het fietsen op alle fronten verbeteren in Noord-Holland; dit staat door de bestaande en nieuwe natuurplannen (effectief een halvering van het recreatieve netwerk) sterk onder druk. In nieuwe beheersplannen moet het behoud van een robuust recreatief netwerk worden gegarandeerd.

In voorgaande natuurplannen wordt niet gerept over recreanten en het belang van hun routes. De samenwerkende organisaties vinden dat het evalueren van de oude natuurplannen moet geschieden door een onafhankelijk bureau. Bij de evaluatie moeten maatregelen en nieuwe beleidsplannen worden getoetst aan effecten op recreatieve netwerken. Ze vinden zandverstuivingen alleen toelaatbaar, als er de garantie is, dat een fietspad niet verzandt of er voldoende, befietsbare alternatieven worden aangelegd. Ook dienen subsidies aan natuurmaatregelen alleen toegekend te worden als deze het recreatieve netwerk niet beschadigen. En bij nieuwe beheersplannen moet het belang van (duurzame) recreatie expliciet worden opgenomen en uitgewerkt.

Alternatieven liggen klaar voor het fietspad Blijdensteinsweg

Er zijn zat alternatieven te bedenken die zorgen voor een even fijnmazig fietsnetwerk én zelfs de kans om het beter te maken voor natuur én voor fietsers! Zorg nu voor een pas op de plaats en ga aan de slag voor het behoud van het fijnmazige fietsnetwerk. Bij de fietspaden Kattendel en Blijdensteinsweg zou het vastleggen van het stuifduin als optie moeten worden overwogen. Voor de Blijdensteinsweg heeft de lokale afdeling van de Fietsersbond vijf varianten getekend voor het versterken van de natuur én recreatie.

Een oplossing bestaat uit het ontwikkelen van iconische nieuwe fietsbruggen! In Belgisch Limburg zijn hier mooie voorbeelden van te vinden; je fietst daar letterlijk tussen de boomtoppen en dwars door een vijver. Hiermee wordt niet alleen de fijnmazigheid van het netwerk beschermd, maar het versterkt de aantrekkelijkheid en karakter van het gebied, de recreant wordt als het ware één met het stuifduin. Een investering die zich maatschappelijk meermaals terugverdiend en die wij graag toelichten.

Participatie en overleg

Wij verzoeken om een serieus gesprek over een volwaardig, befietsbaar alternatief. Een traject waarbij de bewoners van het aangrenzende gebied worden gehoord, voordat een volgend beheersplan wordt vastgesteld. Daarnaast verzoeken wij om een toelichtend gesprek met de politiek verantwoordelijke gedeputeerde[n].

Met bezorgde groet,

Mede namens ANWB, Fietsplatform, wielersportbond NTFU en Fietsersbond Bergen,

Beleidsadviseur Ruimte & Mobiliteit bij de Fietsersbond